Beschrijving van LEIDSEKADE 87-89

Datum: 15 augustus 2005
Bezoekdatum: 28 juli 2005
Auteur: [redacted]

Architect: G.J. Steeden
Ontwerp: 1890

Het wooncomplex Leidsekade 87-89 maakt deel uit van de gevelwand aan de zuidzijde van de Leidsegracht en de oostzijde van de Singelgracht Omwille van de noodzakelijke stadsuitbreidingen werden de wallen geslecht, deels gemoderniseerd en deels bebouwd. De grote vraag naar geschikte bouwgrond voor woningen deed de gemeente besluiten de binnenstadrand langs de Singelgracht vooral als woongebied te bestempelen. In het uitbreidingsplan van J. Kalff uit 1875 werd de Leidsegracht doorgetrokken tot de Singelgracht. Stedenbouwkundig vormt de voorname singelbebouwing een opvallend element en een fraai ensemble met de woningen aan de overkant van de Leidsegracht doordat beide complexen de ronde rooilijnen van de kade volgen. De bebouwing wordt gekenmerkt door aaneengesloten herenhuizen van drie of vier bouwlagen en zolder onder platte daken met schuine schilden aan de voorzijde, opgetrokken in diverse eclectische stijlvarianten. Het wooncomplex Leidsekade 87-89 vormt de zuidelijke afsluiting van de gebogen gevelwand en heeft daarmee een hoge situationele waarde. Het bouwwerk is in 1890 ontworpen als complex van drie 'woonhuizen', en bevat van origine zes ingangen, waarvan er vier twee aan twee zijn gekoppeld. Heden is er een hotel in een groot deel van het bouwwerk gevestigd met de ingang in de zijgevel. De hoektravee is afgeschuind, en risaleert licht. Dit laatste geldt ook voor de middelste van de negen grotendeels identieke traveeën in de voorzijde en het meest oostelijke deel van de zijgevel, waarboven ook het dak iets naar voren is geschoven. De panden bevatten een souterrain, drie bouwlagen en een zolder onder afgeplat omlopend schilddak, dat is gedekt met leien. De voor- en zijgevel zijn lijstgevels opgetrokken in rode baksteen met gepleisterde sierelementen in de stijl van de Hollandse renaissance, zoals speklagen, aanzet- en sluitstenen van de vensterbogen en sierpanelen onder de vensters. Geprofileerde bakstenen waterlijsten zorgen voor een optische scheiding van de bouwlagen. Bijzondere elementen zijn de maniëristische dierbekroningen boven de ondiepe ingangsportieken. In de zijgevel bevindt zich een hoger gelegen ingang met een hardstenen bordes en een classicistische overkapping met een fronton, die op zuilen ruist. Boven deze ingang is er een blinde travee met op elke bouwlaag een sierelement, in de vorm van blinde oculi en een blinde nis. Het beeld van de voorgevel wordt verlevendigd door twee erkers op de eerste verdieping, en ook de schuine hoektravee bevat een erker. Alledrie zijn ze van hout, en ruim voorzien van profieltjes en panelen en balkonhekken met siersmeedwerk bovenop, maar met de hoofdvorm van de erkers is gevarieerd. De deuren zijn eind twintigste eeuw vernieuwd, maar de oude gietijzeren roosters zijn teruggeplaatst; de vooringang van nr. 89 is echter geheel dichtgemaakt. Verder verkeert het complex in zeer gave staat. Het bouwwerk heeft architectuurhistorische waarde vanwege de hoogwaardige esthetische kwaliteiten van het ontwerp, dat met zorg is ontworpen, zowel in hoofdvorm als met betrekking tot de details, die uitstekend passen binnen de gehele compositie. Van de ontwerper, G.J. Steeden, is niets anders bekend dan dat hij in de zelfde periode nog een klein aantal panden in Amsterdam heeft ontworpen, eveneens in eclectische stijl.

Bronnen:
Archief Bureau Monumenten en Archeologie Amsterdam
Gemeentearchief Amsterdam, Beeldbank